

KLUB SLOVENSKÝCH TURISTOV

833 01 BRATISLAVA, Záborského 33

SEKCIA VYSOKOHORSKEJ TURISTIKY

Vzdelávací projekt a pedagogická dokumentácia pre absolvovanie Základov VhT

Učebné plány špeciálnej časti (osnova).

1. Názov vzdelávacej aktivity

Kurz základov VhT

2. Cieľ a charakteristika vzdelávacej aktivity

Cieľom vzdelávania v oblasti základov vysokohorskej turistiky je príprava turistu pre vykonávanie vysokohorskej turistiky v teréne pod vedením inštruktora VhT II. kvalifikačného stupňa.

Absolvent kurzu základov vysokohorskej turistiky (Z VhT) je schopný vykonávať turistiku vo vysokohorskom prostredí pod vedením inštruktora VhT II. kvalifikačného stupňa.

3. Kritériá pre výber účastníkov

- vek minimálne 18 rokov, /pri samostatnom vykonávaní VhT/ pri nižšom veku súhlas zákonného zástupcu
- zdravotná spôsobilosť na vykonávanie VhT /čestné prehlásenie/
- základné znalosti pohybu v horskom teréne

3. Rozsahová náplň vzdelávacej aktivity, učebný plán

Základy VhT	Zimná časť		Letná časť	
	Teória	prax	teória	prax
1.) Systém KST, história, vzdelávanie, VhT	0	0	1	0
2.) Nebezpečenstvo na horách	1	0	0	0
3.) Zdravoveda, hygiena výživa	0	0	1	0
4.) Prvá pomoc, podchladenie, omrzliny	1	0	0	0
5.) Výstroj a výzbroj	1	0	1	0
6.) Bivakovanie, príprava stravy	1	0	0	0
7.) Topografia, orientácia, miestopis, terminológia	0	0	1	0
8.) Príprava a vedenie Vh. túry,	1	0	1	0
9.) Pohyb v zimnom teréne	1	7	0	0
10.) Lezenie, zlaňovanie, fixy	0	0	0	10
11.) Lavíny	1	4	0	0
12.) Feraty	0	0	1	2
Spolu	7	11	6	12

Vzdelávanie v špeciálnej časti Základov vysokohorskej turistiky je organizované formou kontinuálneho kurzu – letnej a zimnej časti. Rozsah výučby špeciálnej časti je minimálne 18 + 18 hodín teórie a praxe.

Obsah vzdelávania

1.) Systém organizácie KST, systém vzdelávania v KST

- inštitucionálne zabezpečenie turistických aktivít na Slovensku
- sekcie a komisie KST
- charakteristika KST a jej organizačná štruktúra, systém vzdelávania v KST
- História KST, definícia VhT, druhy turistiky, výkonnostná turistika

2.) Nebezpečenstvo na horách

- definície nebezpečenstiev a rizík
- subjektívne formy nebezpečenstva (nedostatočná pohybová výkonnosť, zdravotný stav, nedostatočné vybavenie, a pod.)
- objektívne formy nebezpečenstva (počasie, tma, lavíny a pod.)

3.) Zdravoveda, hygiena, výživa

- definície základných pojmov
- obsah lekárničky, hygiena na horách
- skladba potravy, pitný režim

4.) Prvá pomoc, podchladenie, omrzliny

- zlomeniny, vykĺbenia, vyvrtnutia, pomliaždenia
- otvorené rany, spôsob ošetrovania, cudzie telesá
- krvácanie, spôsob ošetrovania
- podchladenie, omrzliny
- vplyv slnečného žiarenia popáleniny, úpal, úžeh, celkové prehriatie,
- trauma z visu, ortostatický šok
- prvá pomoc pri rôznych stavoch za pomoci improvizovaných pomôcok
- praktické ukážky prvej pomoci na jednotlivých modelových situáciách (zlomenina, vykĺbenie, úraz hlavy, tržná rana, krvácanie,)
- základná KPR

5.) Výstroj a výzbroj pre vysokohorskú turistiku

- oblečenie, obuv, doplnky
- laná, slučky, úväzy, prilby, karabíny, expresy, kladivá
- zaisťovacie prostriedky, rozdelenie, druhy, ...
- istiace, zlaňovacie pomôcky, batohy
- zimná výzbroj, lavínová výbava

6.) Bivakovanie, príprava stravy

- bivakovacie pomôcky (spací vak, podložka, stany, lampy,)
- núdzové bivaky, záhraby
- základné „kuchynské“ vybavenie (nádoby, variče,)

7.) Topografia, orientácia, meteorológia

- základy praktickej topografie, práca s mapou,
- zobrazenie terénu a situácie na mape
- orientovanie mapy, orientácia v teréne podľa mapy a buzoly
- orientácia v zimných podmienkach
- určenie stanovišťa, prenášanie bodov z mapy do terénu a naopak
- odhad vzdialeností, výšky a stúpania,
- základné meteorologické pojmy, frontálne systémy, prúdenie vzduchu, oblačnosť
- základy fyziky atmosféry, laická predpoveď počasia
- profesionálna predpoveď počasia
- orientácia za sťažených podmienok

- orientácia v teréne s využitím topografických pomôcok (mapa, buzola), azimut
- orientácia pomocou GPS
- základy geológie, morfológie, názvoslovie
- geológia Vysokých Tatier a svetových veľhôr
- morfológia horského reliéfu
- vertikálne skalné útvary, horizontálne skalné útvary, priečne skalné útvary
- plošné skalné útvary, zvláštne skalné útvary

8.) Príprava a vedenie vysokohorskej túry,

- príprava, plánovanie a organizácia turistických aktivít
- výber a špecifiká lokality, cieľa
- prevýšenie pri výstupe a zostupe (profil trasy) a časový rozpis,
- možnosti núdzového ústupu,
- možnosti prenocovania, stravovania, zdroje vody,
- stupeň obťažnosti,
- kľúčové miesta z hľadiska bezpečnosti
- praktický výcvik – ukážka turistického podujatia

9.) Pohyb v zimnom teréne

- špecifiká pohybu v zimnom teréne
- zásady pohybu v zimných terénoch
- pohyb so zimnou výzbrojou
- brzdenie cepínom na ľadovci
- zaistovanie a postup družstva v zimnom teréne
- pohyb družstva na ľadovci, vytáhovanie z trhliny

10.) Lezenie, zlaňovanie, fixy

- uzly používané vo VhT
- technika istenia na skale
- súčasný a striedavý postup lanového družstva
- budovanie istiaceho stanovišťa, "pavúk" a sebaistenie
- istenie pomocou polovičného lodného uzla, zachytávanie pádov
- istenie pomocou istiacich prostriedkov
- zlaňovanie a sebaistenie pri zlaňovaní
- technika pohybu v skalnom vysokohorskom teréne
- zostupovanie a zaistovanie zostupu
- lezenie – základné pojmy stup, chyt, ťah, tlak, trenie, rozpor, prax frekventantov

11.) Lavíny.

- vznik lavín, druhy snehu
- zásady pohybu v lavínovom teréne
- ukážka snehový profil, nórska sonda, kompresný test, zosuvný blok
- snehový profil, nórska sonda, kompresný test prakticky
- kamarátska pomoc – vyhľadávanie v lavíne prakticky

12.) Feraty.

- história ferát, obťažnosť,
- zásady bezpečného pohybu na ferate
- pohyb na ferate /cvičná, alebo improvizovaná ferata